

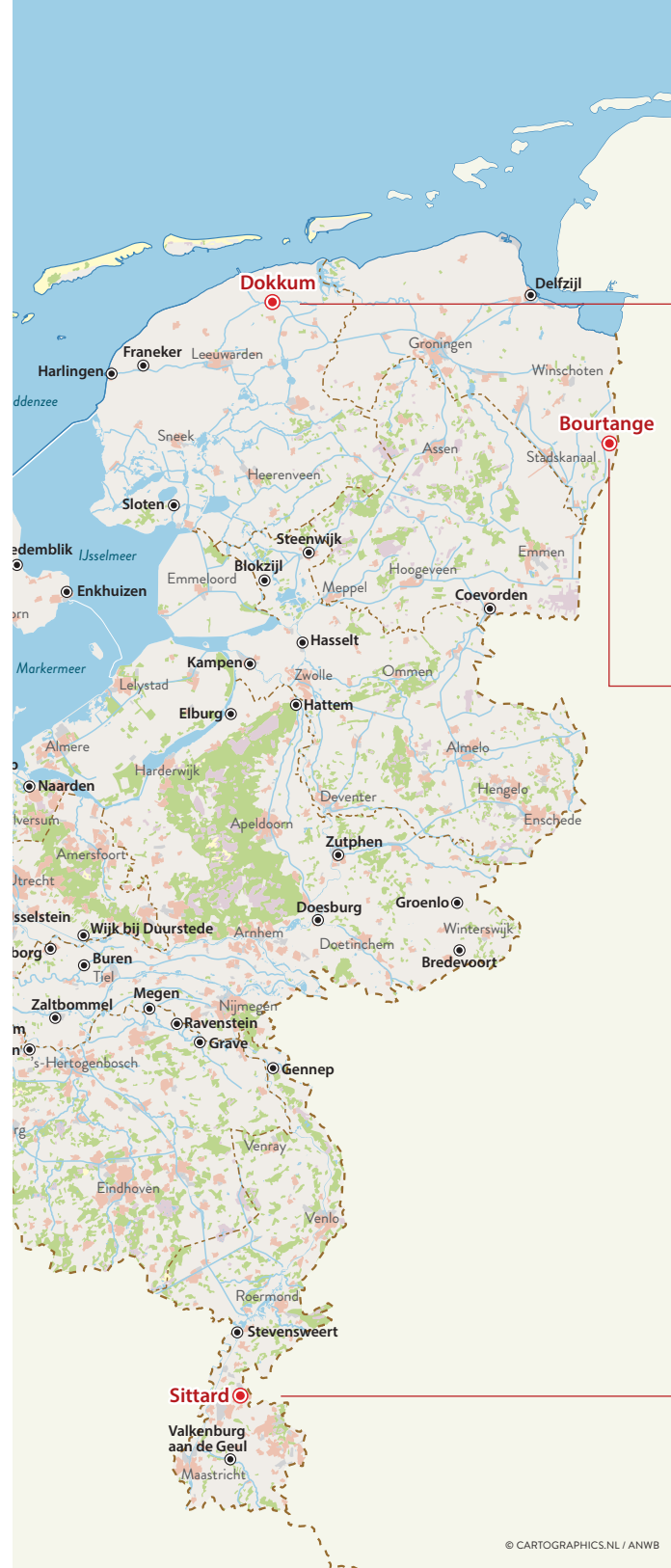
DE VIJF ALLERMOOIESTE VESTINGSTEDEN

GORINCHEM/PAG 24

HULST/PAG 36

DOKKUM/PAG 28

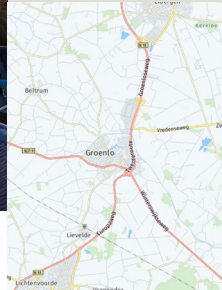
BOURTANGE/PAG 32

SITTARD/PAG 40

Auto N18 afslag 10
Groenlo
Trein/bus
Arriva Station
Lichtenvoorde-
Groenlo, Arriva
bus 72

Informatie
VVV Inspiratiepunt
Groenlo
Kevelderstraat 1
0544 46 12 47
vvvgroenlo.nl

GROENLO

De slag om Grolle

VAN GROENLO HEBBEN VEEL MENSEN NOG NOOIT GEHOORD, MAAR GROELLE GENIET LANDELIJKE BEKENDHEID. HIER VOND TIJDENS DE TACHTIGJARIGE OORLOG NAMELIJK EEN BELANGRIJKE VELDSLAG PLAATS. IN GROENLO WERD EEN VOLLEDIG NIEUWE VEROVERINGSTACTIEK GETEST.

STADSRECHTEN 1277 – INWONERS VESTING 1265 – GEMEENTE OOST GELRE – GELDERLAND

Toen Frederik Hendrik in 1627 in de buurt van Groenlo aankwam, liet hij rondom de stad direct diverse vestingwerken aanleggen. Nét ver genoeg om niet door Spaanse kanonskogels geraakt te kunnen worden. In hoog tempo werden aarden wallen, grachten en verschillende verdedigingswerken (totaal ruim 16 kilometer lang!) aangelegd. Voor het eerst in de Tachtigjarige Oorlog verrees er een volledige insluitingslinie om een vesting: een circumvallatielinie. Tegenwoordig wordt net buiten de vesting Groenlo iedere twee jaar de Slag om Grolle nagespeeld: met 1500 acteurs het grootste 17e-eeuwse re-enactmentevenement

van Europa. Maar ook binnen de vestingmuren is genoeg te zien. Kleine straatjes leiden naar de gezellige Markt, de oude wallen zijn op veel plekken weer zichtbaar gemaakt en je kunt zelfs in een fluisterbootje om de oude vesting varen. Stop dan ook even bij bierbrouwerij Brouwersnös... Groenlo was ooit de bakermat van Grolsch.

MONUMENTEN/HOOGTEPUNTEN

- ▶ In het Stadmuseum staan de Tachtigjarige Oorlog en vestingstad Grolle centraal (stadsmuseumgroenlo.nl).
- ▶ Groenlo is een katholieke enclave in de protestantse Achterhoek en de Heilige Calixtusbasiliek getuigt hiervan. De toren kan beklommen worden (calixtus.nl).
- ▶ Terug naar de tijd van de Tachtigjarige Oorlog in de escaperoom (escaperoomgroenlo.nl).

BIJZONDERE BEWONERS

Je kunt de geschiedenis van Groenlo nu digitaal beleven door de ogen van historische personen. Zo kun je meeleven met een Spaanse soldaat tijdens de Slag om Grolle, de vrouw van de Schout of de bierbrouwer. Tijdens het lezen van de verhalen merk je dat de inwoners van Groenlo eigenlijk best blij waren met de Spanjaarden. Zij hadden tijdens de lange oorlog rust en welvaart gebracht. Groenlo is dankzij deze Spaanse troepen nog steeds een katholieke enclave in de Achterhoek (1627doormijnogen.nl).

IN DE OMGEVING

In het mooie Achterhoekse coulisselandschap ligt Openluchtmuseum Erve Kots, waar je kunt ontdekken hoe vroeger in de Achterhoek werd geleefd en gewerkt (ervekots.nl).

EVENEMENTEN/MARKTEN

- Iedere vrijdagmiddag is er markt rond de Mattelierstraat.
- Slag om Grolle (zie links, slagomgrolle.nl).
- Iets buiten Groenlo vindt jaarlijks de Zwarte Cross plaats (zwartecross.nl).

WEETJE De circumvallatielinie rond Groenlo was grotendeels onzichtbaar, tot een piloot in 2003 tijdens een droge zomer wel heel gekke geometrische vormen in het landschap waarnam. Hij ontdekte de ligging van de Franse schans, vlak bij Erve Kots. Zo worden er nog steeds delen van de linie gevonden. Wil je zo'n schans zien, ga dan naar de Engelse schans bij Lieverde. Deze is gerestaureerd en er is een uitzichtoren geplaatst zodat je de omtrek kun zien én kunt genieten van het mooie uitzicht op Groenlo aan de ene kant en het terrein van de Zwarte Cross aan de andere. Leuk: vijftiende eeuw lang gebruikte de plaatselijke motorclub de wallen en grachten van de Engelse schans als springbulten.

RESTAURANTS/CAFÉS

Proeflokaal Brouwersnös
Eibergseweg 1
0544 22 10 09
brouwersnos.nl

Restaurant Villa Welgelegen
Ruurloseweg 1
0544 84 22 33
welgelegengroenlo.nl

HOTEL

Havezate Marveld
Elshofweg 6
0544 46 60 00
havezatemarveld.nl

WIJK BIJ DUURSTED E

Waar de Rijn zich splitst

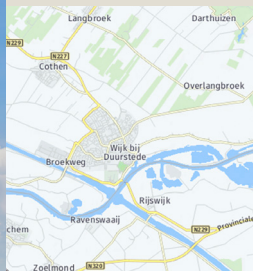
HOLLANDSE LUCHTEN, EEN PONTJE STEEKT DE LEK OVER, KOEIE N STAAN IN DE WEILANDEN EN OP DE ACHTERGROND RIJZEN DE DONKERE BOSSEN VAN DE UTRECHTSE HEUVELRUG OP. MET HET PRACHTIGE SILHOUET VAN WIJK BIJ DUURSTED E OP DE VOORGROND HÉT IDEALE HOLLANDSE LANDSCHAP; VAN RUISDAEL SCHILDERDE HIER NIET VOOR NIETS ZIJN BEROEMDSTE SCHILDERIJ.

STADSRECHTEN 1300 – BEWONERS VESTING 690 – GEMEENTE WIJK BIJ DUURSTED E – UTRECHT

Een splitsing van rivieren is altijd een goede plek voor een burcht of nederzetting. Op zo'n plek met militaire strategische betekenis kan handel worden gedreven en tol worden geheven. Zo'n plek is waar nu Wijk ligt. Hadden de Romeinen hier al een castellum, in de tijd van Karel de Grote was Wijk bij Duurstede, toen Dorestad genoemd, een belangrijk handelscentrum. Na de verwoesting van Dorestad door de Vikingen werd Wijk bij Duurstede opnieuw opgebouwd en het beleefde in de 15e eeuw zijn absolute bloeiperiode onder het bewind van de bisschop van Utrecht, David

van Bourgondië. Hij breidde kasteel Duurstede uit en begon met de bouw van de kerk. Na zijn dood raakte Wijk langzaam in verval: de ruïnes van kasteel Duurstede, die nu zo mooi in het park liggen, verwijzen naar dit roemrijke verleden. Gelukkig is de stad prachtige geres-taureerd en lijkt het met veel winkels, galeries en restaurants in een nieuwe bloeiperiode te zijn gekomen.

Auto A12 afslag 19 – N219 Wijk bij Duurstede
Trein/bus U-link bus 41 Utrecht – U-OV bus 56 Amersfoort

Informatie VVV Wijk bij Duurstede Markt 24 0343 57 59 95 vvvkrommerijnstreek.nl

WEETJE De strategische ligging van Wijk bij Duurstede werd aan het einde van de 19e eeuw weer duidelijk tijdens de aanleg van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Door een inundatiesluis te bouwen tussen de Lek en de Kromme Rijn kon binnen twaalf dagen al het land tot Utrecht onder water gezet worden. Wijk bij Duurstede werd 'de kraan van de Nieuwe Hollandse Waterlinie'. Tegelijkertijd houdt de Lekdijk een groot deel van Holland droog. Als je op de kade in de Dijkstraat staat, zie je de automatische sluisdeur die bij hoogwater omhoogkomt. Zou de kade hier doorbreken, dan zou het water van de Lek tot in de Amsterdamse grachten kunnen stromen.

MONUMENTEN/HOOGTEPUNTEN

- ▶ Molen Rijn en Lek uit 1648 was oorspronkelijk een runmolen (fjngemalen eikenschors, run, werd gebruikt bij het proces van leerlooien). Nu wordt er graan tot meel gemalen. Het is de enige molen op een stadspoort in Nederland (molenrijnenlek.nl).
- ▶ Kasteel Duurstede was de zomerzetel van de bisschoppen van Utrecht. Het raakte al in de 16e eeuw in verval. In de zomermaanden zit er in de kasteelruïne een café (kasteelduurstede.nl).

- ▶ Museum Dorestad verteld over het roemrijke verleden van de middeleeuwse stad (museumdorestad.nl).
- ▶ De Grote Kerk heeft een karakteristieke stompe toren. Halverwege het bouwproces (rond 1450) raakte het geld op en werd de bouw gestaakt. De toren had de Dom van Utrecht in hoogte moeten overtreffen (grotekerk-wijkbijduurstede.nl).

HISTORISCHE PERSONEN

David van Bourgondië (1427-1496), de onwettige zoon van Filips de Goede, woonde als bisschop van Utrecht veertig jaar in Wijk bij Duurstede. Hij omringde zich met beroemde juristen, medici, musici, theologen en kunstenaars – hij heeft bijvoorbeeld Erasmus tot priester gewijd – en maakte van het kasteel een centrum

EVENEMENTEN/MARKTEN

- Iedere woensdagochtend is er markt op de Markt.
- Kleurrijk Uit is een multicultureel festival in de binnenstad in het eerste weekend van september.
- Niet in Wijk, maar wel dichtbij is de jaarlijkse schapenmarkt in Langbroek (1e zaterdag van juli).

van cultuur en wetenschap.

IN DE OMGEVING

Aan de overkant van de Kromme Rijn, tussen de Lek en de Heuvelrug, ligt het prachtige coulisselandschap van Langbroek. Dit is echt een gebied om op je gemak te verkennen: historische boerderijen, kastelen en buitenplaatsen en veel mogelijkheden om te wandelen en te fietsen.

RESTAURANTS CAFÉS

Café-restaurant De Graanschuur Dijkstraat 29 0343 59 39 70 wijksegraanschuur.nl

Restaurant 't Klooster Markt 15 0343 59 33 66 restauranthetklooster.nl

HOTEL

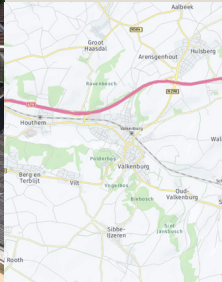
Hotel-brasserie Florian Markt 2 0343 59 54 40 hotelbrasserieflorian.nl

Auto
A79 afslag 3
Valkenburg

Trein/bus
Arriva Station
Valkenburg

Informatie
Visit Zuid-Limburg –
Experience
Valkenburg
Theo Dorrenplein 5,
0900 559 97 98
visitzuidlimburg.nl

VALKENBURG AAN DE GEUL

Mergelstad van Limburg

ALLEEN AL DE AANKOMST IN VALKENBURG IS EEN FEEST: HET PRACHTIGE, KASTEELACHTIGE STATION, DOOR DE MERGEL GOUDGEEL STRALEND IN DE ZON, VERWELKOMT JE IN DEZE ZO NIET-NEDERLANDSE STAD. OP EEN EILAND IN DE GEUL LIGT DE OUDE VESTINGSTAD, OVERSCHADUWD DOOR DE RUÏNES VAN KASTEEL VALKENBURG HOOG OP DE HELLINGEN VAN HET LIMBURGSE HEUVELLAND.

STADSRECHTEN 1452 – INWONERS VESTING 3405 – GEMEENTE VALKENBURG AAN DE GEUL – LIMBURG

Valkenburg dankt zijn naam aan de voormalige burcht die boven de stad lag. Hier ontstond in de 12e eeuw een dorp langs de Geul, dat in de loop van de eeuwen werd versterkt. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog was Valkenburg nog een tijdje een speelbal van de mogendheden vanwege

de strategische ligging. De Vrede van Münster in 1648 bepaalde dat de stad en het kasteel Staats werden, maar dat de omgeving ten zuiden van de Geul Spaans bleef. Pas in 1666 kwam het gehele gebied bij de Republiek. Ook voor Valkenburg was 1672 een rampjaar. Terugtrekkende Hollandse

troepen verwoestten het kasteel en de stad: twee van de zes poorten stonden nog maar overeind. Dit betekende het einde van Valkenburg als vestingstad. Bezoekers hebben er eigenlijk weinig last van: de stadspoorten zijn van grote romantische schoonheid en Kasteel Den Halder, in de 14e eeuw aangelegd als donjon, straalt nog steeds robuuste verdedigingskracht uit. In 2015 werd een derde stadspoort, de Geulpoort, weer opgebouwd met deels opgegraven materialen. En zo heeft Valkenburg na 350 jaar weer een stadspoort aan de Geul die de noordelijke ingang naar de stad vormt.

EVENEMENTEN/MARKTEN

- Iedere maandagochtend is er markt op het Walramplein.
- Kunst in Valkenburg (voornamelijk buiten) in maart (kunstinvalkenburg.nl).
- De eindstreep van de Amstel Gold Race ligt in Valkenburg (jaarlijks in april).
- Boven op de Cauberg vindt in het laatste weekend van mei Pop on Top plaats.

MONUMENTEN/HOOGTEPUNTEN

- ▶ Het neogotische station, opgetrokken in mergelstenen, is het oudste van Nederland.
- ▶ De ruïnes van Kasteel Valkenburg zijn te bezoeken (kasteelvalkenburg.nl).
- ▶ Museum Romeinse Katakomben toont ondergrondse crypten met prachtige fresco's uit de Romeinse tijd (romeinsekatakomben.nl).
- ▶ Museum Valkenburg, in het voormalige stadhuis, vertelt over de geschiedenis van de stad, van de steentijd tot nu, en toont werk van lokale kunstenaars (museumvalkenburg.nl).

BIJZONDERE BEWONERS

De beroemde architect Pierre Cuypers woonde korte tijd in Valkenburg en net als in de rest van Nederland heeft hij ook hier zijn stempel gedrukt. Bijvoorbeeld bij de Nicolaas en Barbarakerk en het openluchttheater (cuypersinvalkenburg.nl).

IN DE OMGEVING

Rond Valkenburg liggen prachtige kastelen. Het is zeer de moeite waard om vanuit de stad naar Oud-Valkenburg te lopen, een

WEETJE Sinds mensenheugenis wordt in Zuid-Limburg mergel gedolven. Het is dit zachte gesteente dat de huizen in Valkenburg en omgeving hun mooie goudgele kleur geeft. Onder de oppervlakte vind je een enorm gangenstelsel van grotten met meer dan 22.000 gangen die samen 240 kilometer beslaan. Vlak buiten Valkenburg ligt de Fluweelengrot, het gangenstelsel onder de kasteelruïne, uit de 11e of 12e eeuw. Je kunt naar binnen met een gids (kasteelvalkenburg.nl).

prachtige wandeling langs de Geul. Je passeert Kasteel Oost, met in het koetshuis een fijn café. Op het einde zie je in Schin op Geul Kasteel Schaloen liggen, dat niet zou misstaan in het Loiredal. In hetzelfde dorp ligt ook Kasteel Genhoes.

RESTAURANTS/CAFÉS

Café-restaurant
Aan de Linde
Jan Deckerstraat 1-B
043 601 05 77
aandelinde.eu

Chalet Tivoli
Plenkertstraat 63
043 601 02 47
chalettivoli.nl

HOTEL

Hotel-café-restaurant
de la Ruïne
Neerhem 2
043 601 29 92